

لایحه تأسیس صندوق بیمه همگانی حوادث طبیعی (اعاده شده از شورای نگهبان)

متن مصوبه (۱۳۹۵/۰۲/۲۷)	نظر شورا (۱۳۹۵/۰۳/۱۷)	اصلاحیه مجلس (۱۳۹۵/۰۷/۲۴)	نظر شورا (۱۳۹۵/۰۸/۰۴)	اصلاحیه مجلس (۱۳۹۸/۰۶/۲۳)
**	<p>– علی‌رغم ابهامات و اشکالات متعددی که بر این مصوبه وارد است از آنجا که مصوبه مجلس شورای اسلامی با لایحه دولت ماهیتاً اختلاف بین دارد و از مصادیق طرح موضوع اصل ۷۴ قانون اساسی محسوب نمی‌شود و پیشنهاد و اصلاحات مذکور در اصل ۷۵ نیز در مورد آن صدق نمی‌کند و تغییرات معموله، اصلاح عرفی در لایحه محسوب نمی‌گردد، لذا مصوبه مرقوم مغایر اصول فوق‌الذکر شناخته شد.</p>	**	**	**

متن مصوبه (۱۳۹۵/۰۲/۲۷)	اصلاحیه مجلس (۱۳۹۵/۰۷/۲۴)	نظر شورا (۱۳۹۵/۰۸/۰۴)	اصلاحیه مجلس (۱۳۹۸/۰۶/۲۳)
**	**	**	**
<p>ماده ۱ – به منظور جبران بخشی از خسارت‌های مالی ناشی از حوادث طبیعی از جمله زلزله، سیل، طوفان، صاعقه، سنگینی برف، رانش زمین، ریزش کوه و دریا لرزه (سونامی) کلیه ساختمان‌های مسکونی ظرف مدت یکسال پس از تصویب این قانون تحت پوشش اجباری بیمه «پایه حوادث طبیعی ساختمان» که در این قانون به اختصار «بیمه پایه» نامیده می‌شود، قرار می‌گیرند.</p> <p>تبصره – سایر حوادث طبیعی و همچنین سایر ساختمان‌های غیرمسکونی با پیشنهاد سازمان مدیریت بحران و تصویب شورای عالی بیمه به پوشش‌های بیمه‌ای مندرج در این ماده اضافه می‌شود.</p>	<p>ماده (۱) و تبصره آن به شرح زیر اصلاح می‌شود:</p> <p>ماده ۱ – به منظور جبران بخشی از خسارت‌های مالی ناشی از حوادث طبیعی از جمله زلزله، سیل، طوفان، صاعقه، سنگینی برف، رانش زمین، ریزش کوه و دریا لرزه (سونامی) کلیه ساختمان‌های مسکونی ظرف مدت یکسال پس از تصویب این قانون تحت پوشش «بیمه پایه حوادث طبیعی ساختمان»، نزد صندوق بیمه حوادث طبیعی ساختمان که در این قانون «صندوق» نامیده می‌شود، قرار می‌گیرند.</p> <p>تبصره – دولت مجاز است با پیشنهاد هیأت عامل صندوق و تأیید هیأت امنای آن به تدریج پوشش بیمه صندوق را به ساختمان‌های غیرمسکونی تعمیم دهد.</p>	<p>۱ – اطلاق ماده یک، در مواردی که بیمه نمودن ساختمان‌های مذکور ضرورت ندارد، خلاف موازین شرع شناخته شد. همچنین پس از احراز ضرورت باید ضابطه روشن، تناسب و سقف مبلغ حق بیمه توسط مجلس شورای اسلامی تعیین شود و الاً مغایر اصل ۸۵ قانون اساسی است.</p>	<p>در ماده (۱) بعد از عبارت «ساختمان‌های مسکونی» عبارت «دارای انشعاب قانونی برق» و بعد از عبارت «تصویب این قانون» عبارت « بر اساس ضوابط مقرر در ماده (۲) این قانون» اضافه شد.</p>

اصلاحیه مجلس (۱۳۹۸/۰۶/۲۳)	نظر شورا (۱۳۹۵/۰۸/۰۴)	اصلاحیه مجلس (۱۳۹۵/۰۷/۲۴)	متن مصوبه (۱۳۹۵/۰۲/۲۷)
<p>به منظور رفع ایراد شورای نگهبان در خصوص ماده (۱)، در ماده (۲) عبارت «<u>خطرخیزی منطقه</u>» به عبارت «<u>خطرخیزی مناطق کشور، شهری یا روستایی بودن</u>» اصلاح و عبارت «<u>توسط شورای عالی بیمه تعیین می شود</u>» به عبارت «<u>توسط شورای عالی بیمه تعیین می شود</u>» و به تصویب هیأت وزیران می رسد» اصلاح شد.</p>	<p>**</p>	<p>در سطر اول ماده (۲) کلمه «<u>صندوق</u>» جایگزین عبارت «<u>بیمه گر بیمه پایه</u>» و در سطر پنجم جایگزین عبارت «<u>بیمه گر پایه</u>» می شود.</p>	<p>** ماده ۲_ سقف تعهد بیمه گر «بیمه پایه» و حق بیمه مربوطه برای کلیه ساختمانها متناسب با میزان خطرخیزی منطقه و نوع ساختمان اعم از خشتی، آجری، اسکلت فلزی، بتنی حداکثر تا پایان دی ماه هر سال به پیشنهاد بیمه مرکزی ایران و سازمان مدیریت بحران کشور توسط شورای عالی بیمه تعیین می شود. سطح زیربنای ساختمان تأثیری در حق بیمه پایه و سقف تعهد بیمه گر پایه ندارد. مالکان ساختمانها می توانند در صورت تمایل به افزایش پوشش بیمه ای ساختمان خود اقدام به خرید «بیمه تکمیلی حوادث طبیعی» کنند. تبصره_ در جلسات شورای عالی بیمه که به موضوع این قانون مرتبط باشد، وزیر راه و شهرسازی و رئیس سازمان مدیریت بحران کشور با حق رأی عضویت دارند.</p>
<p>**</p>	<p>**</p>	<p>ماده (۳) و تبصره آن به شرح زیر اصلاح می شود: <u>ماده ۳_ بیمه گر بیمه پایه، «صندوق» است. همچنین کلیه شرکتهای بیمه دارای مجوز از بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران می توانند اقدام به فروش بیمه نامه تکمیلی حوادث طبیعی ساختمان نمایند.</u> <u>تبصره_ سرمایه اولیه صندوق مبلغ پانصد میلیارد (۵۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال است که به عنوان کمک از محل بودجه عمومی دولت فقط در سال اول تأسیس، تأمین می شود.</u></p>	<p>** ماده ۳_ بیمه گر «بیمه پایه»، شرکت سهامی بیمه ایران است. سایر شرکتهای بیمه در صورت برخورداری از توانگری مالی مناسب به تشخیص بیمه مرکزی می توانند اقدام به فروش بیمه پایه کنند. همچنین کلیه شرکتهای بیمه تحت نظارت بیمه مرکزی ایران می توانند اقدام به فروش بیمه نامه تکمیلی حوادث طبیعی ساختمان نمایند. تبصره_ دولت مکلف است به منظور تقویت شرکت سهامی بیمه ایران مبلغ پانصد میلیارد (۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال در سال اول از محل بودجه عمومی برای افزایش سرمایه شرکت مذکور اختصاص دهد.</p>
<p>**</p>	<p>**</p>	<p>ماده (۴) حذف شد.</p>	<p>** ماده ۴_ شرکتهای بیمه موظفند درآمد و هزینه بیمه پایه را در حساب جداگانه ثبت، نگهداری و تجمیع نمایند و مازاد درآمد را به عنوان اندوخته به دوره بعد انتقال دهند.</p>

اصلاحیه مجلس (۱۳۹۸/۰۶/۲۳)	نظر شورا (۱۳۹۵/۰۸/۰۴)	اصلاحیه مجلس (۱۳۹۵/۰۷/۲۴)	متن مصوبه (۱۳۹۵/۰۲/۲۷)
<p>ماده (۵) و تبصره آن به شرح زیر اصلاح شد:</p> <p>ماده ۵_ درصدی از حق بیمه پایه از طریق درج در قبوض برق واحدهای مسکونی از مالکان آنها دریافت و به حساب خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود. <u>خزانه‌داری کل کشور موظف است ظرف مدت یک هفته پس از وصول، مبالغ مذکور را به صندوق واریز کند؛ الباقی حق بیمه پایه توسط دولت در ابتدای هر سال از محل اعتبار ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ و اصلاحات بعدی آن مستقیماً به حساب صندوق پرداخت می‌شود.</u></p> <p>تبصره_ حق بیمه پایه باید هر سال به صورت پلکانی به گونه‌ای افزایش یابد که ظرف مدت ده سال از آغاز اجرای این قانون، سهم مالکان به نوددرصد (۹۰٪) و سهم دولت به ده درصد (۱۰٪) برسد.</p>	<p>۲_ صدر ماده ۵، مبنیاً به ایراد دوم ماده یک اشکال دارد. همچنین این ماده، مبنیاً بر ایراد شرعی ماده یک واجد اشکال است. به علاوه در تبصره این ماده، به صفر رسیدن سهم دولت ظرف مدت ده سال، مغایر اصل ۲۹ قانون اساسی شناخته شد.</p> <p><u>تذکره ۱_ در تبصره ماده ۵، عنوان سازمان مذکور اصلاح گردد.</u></p>	<p>در ماده (۵) عبارت «<u>سازمان برنامه و بودجه کشور</u>» جایگزین عبارت «<u>سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور</u>» می‌گردد و در سطر آخر، کلمه «<u>صندوق</u>» جایگزین عبارت «<u>شرکت بیمه مربوط</u>» می‌شود.</p>	<p>**</p> <p>ماده ۵_ درصدی از حق بیمه پایه از طریق درج در قبوض برق واحدهای مسکونی از مالکان آنها دریافت می‌شود؛ الباقی حق بیمه پایه توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور از محل اعتبار ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ و اصلاحات بعدی آن مستقیماً به حساب شرکت بیمه مربوط پرداخت می‌شود.</p> <p>تبصره_ حق بیمه پایه باید هر سال به صورت پلکانی به گونه‌ای افزایش یابد که ظرف مدت ده سال از آغاز اجرای این قانون سهم مالکان به صددرصد (۱۰۰٪) و سهم سازمان مدیریت و بحران کشور به صفر برسد. در هر حال در نخستین سال اجرای این قانون سهم مالکان از حق بیمه پایه ماهیانه واحدهای موجود در روستاها، شهرهای کوچک با جمعیت زیر پنجاه هزار نفر و شهرهای بزرگ به ترتیب نباید از ۵۰۰۰ ریال، ۷۵۰۰ ریال و ۱۰۰۰۰ ریال بیشتر باشد.</p>
<p>در ماده (۶)، عبارت «سالانه دوازده درصد (۱۲٪) از بودجه سازمان مدیریت بحران کشور» به عبارت «سالانه دوازده درصد (۱۲٪) از محل اعتبار ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ و اصلاحات بعدی آن» اصلاح شد.</p>	<p>۳_ ماده ۶، مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی شناخته شد.</p>	<p>ماده (۶) عیناً ابقاء می‌شود.</p>	<p>**</p> <p>ماده ۶_ بیمه مرکزی ایران موظف است حساب ویژه حوادث طبیعی را به منظور پوشش اتکایی بیمه پایه ایجاد کند. دولت موظف است سالانه دوازده درصد (۱۲٪) از بودجه سازمان مدیریت بحران کشور را با تخصیص صددرصد (۱۰۰٪) در این حساب تودیع کند. مازاد درآمد بر هزینه هر دوره مالی حساب ویژه حوادث طبیعی سود ویژه سالانه بیمه مرکزی تلقی نمی‌شود و مشمول پرداخت مالیات بر درآمد عملکرد نمی‌باشد و به عنوان اندوخته به دوره بعد منتقل می‌شود.</p>

اصلاحیه مجلس (۱۳۹۸/۰۶/۲۳)	نظر شورا (۱۳۹۵/۰۸/۰۴)	اصلاحیه مجلس (۱۳۹۵/۰۷/۲۴)	متن مصوبه (۱۳۹۵/۰۲/۲۷)
<p>ماده (۷) به شرح زیر اصلاح شد:</p> <p>ماده ۷- وزارت نیرو و شرکتهای توزیع برق موظفند حق بیمه پایه موضوع این قانون را به طور جداگانه در قبوض برق ساختمانها درج <u>صورت جداگانه در قبوض برق ساختمانها درج و صددرصد (۱۰۰٪) آن را پس از دریافت با رعایت اصل پنجاه و سوم (۵۳) قانون اساسی به حساب خزانه‌داری کل کشور واریز کنند. خزانه‌داری کل کشور موظف است کلیه وجوه حاصله را به حساب صندوق واریز کند.</u></p>	<p>۴- ذیل ماده ۷، مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.</p>	<p>در ماده (۷) کلمه «<u>صندوق</u>» جایگزین عبارت «<u>شرکت سهامی بیمه ایران</u>» می‌شود.</p>	<p>**</p> <p>ماده ۷- وزارت نیرو و شرکتهای توزیع برق موظفند حق بیمه پایه موضوع این قانون را به طور جداگانه در قبوض برق ساختمانها درج و به حساب خزانه‌داری کل کشور واریز کنند و خزانه‌داری موظف به انتقال صددرصد (۱۰۰٪) آن به حساب <u>شرکت سهامی بیمه ایران</u> است.</p>
<p>در ماده (۸)، عبارت «<u>حاضر شوند</u>» به عبارت «<u>حاضر شود</u>» و عبارت «<u>ایفاء کنند</u>» به عبارت «<u>ایفاء کند</u>» و در انتهای این ماده عبارت «<u>انجام تعهدات بیمه‌گران بر اساس مقررات شورای عالی بیمه است</u>» به عبارت «<u>انجام تعهدات صندوق بر اساس مقررات مربوط است</u>» اصلاح شد.</p>	<p>تذکر ۲- ماده ۸، نیازمند اصلاح عبارتی است.</p>	<p>در ماده (۸) عبارت «<u>صندوق موظف است</u>» جایگزین عبارت «<u>شرکت سهامی بیمه ایران و شرکتهای بیمه‌ای که اقدام به فروش بیمه‌نامه پایه و تکمیلی حوادث طبیعی می‌کنند، موظفند</u>» می‌شود.</p>	<p>**</p> <p>ماده ۸- <u>شرکت سهامی بیمه ایران و شرکتهای بیمه‌ای که اقدام به فروش بیمه‌نامه پایه و تکمیلی حوادث طبیعی می‌کنند موظفند بلافاصله پس از وقوع حادثه در محل حاضر شوند و حداکثر ظرف مدت دو هفته از تاریخ وقوع حادثه تعهدات خود را ایفاء کنند. بیمه مرکزی ایران موظف به نظارت دقیق در انجام تعهدات بیمه‌گران بر اساس مقررات شورای عالی بیمه است.</u></p>
<p>به منظور رفع ایراد شورای نگهبان در خصوص ماده (۶)، در ماده (۹) عبارت «<u>حساب ویژه</u>» به عبارت «<u>حساب ویژه حوادث طبیعی</u>» اصلاح شد.</p>	<p>**</p>	<p>ماده (۹) عیناً ابقاء می‌شود.</p>	<p>**</p> <p>ماده ۹- دولت موظف است در حوادث طبیعی فاجعه‌بار با تشخیص شورای عالی بیمه و تأیید هیأت وزیران چنانچه منابع <u>حساب ویژه</u> برای پوشش اتکائی خسارت وارده کافی نباشد، به پیشنهاد شورای عالی بیمه و تصویب هیأت‌وزیران کسری حساب ویژه را تأمین و پرداخت کند.</p>
<p>**</p>	<p>**</p>	<p>**</p>	<p>**</p> <p>ماده ۱۰- حذف شد.</p>

اصلاحیه مجلس (۱۳۹۸/۰۶/۲۳)	نظر شورا (۱۳۹۵/۰۸/۰۴)	اصلاحیه مجلس (۱۳۹۵/۰۷/۲۴)	متن مصوبه (۱۳۹۵/۰۲/۲۷)
<p>در ماده الحاقی (۱) عبارت «قانون تجارت» به عبارت «قوانین جاری کشور» اصلاح شد.</p> <p>در بند «الف» ماده الحاقی (۲)، عبارت «رئیس سازمان مدیریت بحران کشور، رئیس بنیاد مسکن انقلاب اسلامی و رئیس شورای عالی استانها بدون حق رأی تشکیل می شود.» به عبارت «رئیس سازمان مدیریت بحران کشور و رئیس بنیاد مسکن انقلاب اسلامی تشکیل می شود. رئیس شورای عالی استانها بدون حق رأی در جلسات هیأت امنای صندوق شرکت خواهد کرد.» تغییر می یابد.</p>	<p>۵_ ماده الحاقی یک، چون قانون تجارت حاوی مواد غیر شرعی است، لذا اطلاق ارجاع به قانون مذکور خلاف موازین شرع شناخته شد.</p>	<p>پنج ماده به شرح زیر الحاق می شود:</p> <p>ماده الحاقی ۱_ صندوق، مؤسسه عمومی غیردولتی و دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی است که طبق مقررات این قانون، قانون تجارت، اساسنامه مربوط و مقررات قانون تأسیس بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران و بیمه گری اداره می شود.</p> <p>ماده الحاقی ۲_ صندوق دارای ارکان زیر است که حدود وظایف و اختیارات هر یک در اساسنامه تعیین می شود:</p> <p>الف_ هیأت امنای صندوق با حضور وزیر امور اقتصادی و دارایی به عنوان رئیس هیأت امنای و وزیر کشور، راه و شهرسازی، تعاون، کار و رفاه اجتماعی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، یکی از نمایندگان عضو کمیسیون اقتصادی به انتخاب مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر، رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور، رئیس کل بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران، رئیس سازمان مدیریت بحران کشور، رئیس بنیاد مسکن انقلاب اسلامی و رئیس شورای عالی استانها بدون حق رأی تشکیل می شود.</p> <p>ب_ هیأت عامل صندوق متشکل از رئیس هیأت عامل و چهار عضو به عنوان معاونان رئیس می باشد. رئیس هیأت عامل با پیشنهاد رئیس کل بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران و تأیید هیأت امنای صندوق تعیین و با حکم وزیر امور اقتصادی و دارایی منصوب می شود. معاونان رئیس با پیشنهاد رئیس هیأت عامل صندوق و تأیید هیأت امنای تعیین و با حکم وزیر امور اقتصادی و دارایی منصوب می شوند. مدت تصدی اعضای هیأت عامل چهار سال است و انتخاب مجدد آنها بلامانع می باشد.</p> <p>پ_ بازرس قانونی و حسابرس صندوق از بین سازمان حسابرسی و مؤسسات عضو جامعه حسابداران رسمی توسط هیأت امنای انتخاب می شود.</p>	<p>**</p>

اصلاحیه مجلس (۱۳۹۸/۰۶/۲۳)	نظر شورا (۱۳۹۵/۰۸/۰۴)	اصلاحیه مجلس (۱۳۹۵/۰۷/۲۴)	متن مصوبه (۱۳۹۵/۰۲/۲۷)
<p>به منظور رفع ایراد شورای نگهبان در خصوص مواد (۵) و (۶)، در بند «الف» ماده الحاقی (۳) عبارت «سهم سازمان مدیریت بحران کشور» به عبارت «سهم دولت» اصلاح شد.</p>		<p>تبصره_ مأموریت‌های محوله مانع از نظارت دیوان محاسبات نخواهد بود.</p> <p>ماده الحاقی ۳_ منابع درآمد صندوق به شرح زیر تعیین می‌شود:</p> <p>الف_ حق بیمه دریافتی (اعم از سهم مالکان و سهم سازمان مدیریت بحران کشور)</p> <p>ب_ درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری منابع صندوق</p> <p>پ_ کمکها و هدایای اشخاص حقیقی و حقوقی داخلی و خارجی طبق قانون به صندوق اختصاص می‌یابد.</p> <p>ماده الحاقی ۴_ در اجرای بند(ب) ماده الحاقی(۳) صندوق مجاز است موجودی نقدی مازاد خود را نزد بانکهای دولتی سپرده‌گذاری و یا اوراق بهادار بدون خطر(ریسک) خریداری کند مشروط بر آنکه سرمایه‌گذاری مذکور به نحوی برنامه‌ریزی شود که همواره امکان انجام تعهدات صندوق وجود داشته باشد.</p> <p>ماده الحاقی ۵_ سرمایه‌گذاری‌هایی که مطابق مواد الحاقی (۳) و (۴) پیش‌بینی شده است براساس قوانین مربوطه از جمله قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی خواهد بود.</p> <p>ماده الحاقی ۶_ مازاد منابع بر مصارف هر دوره مالی صندوق به‌عنوان اندوخته به دوره بعد منتقل می‌شود.</p>	
**	**	<p>ماده (۱۱) به شرح زیر اصلاح می‌شود:</p> <p><u>ماده ۱_ آیین‌نامه اجرائی این قانون و اساسنامه صندوق ظرف مدت شش ماه پس از ابلاغ این قانون، توسط بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران با همکاری سازمان مدیریت بحران کشور تهیه می‌شود و پس از تأیید هیأت امنای صندوق به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.</u></p>	<p>ماده ۱۱_ آیین‌نامه اجرائی این قانون ظرف مدت سه ماه از تاریخ ابلاغ آن به پیشنهاد بیمه مرکزی ایران و تأیید شورای عالی بیمه به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.</p>

اداره قوانین شورای نگهبان_ ۱۳۹۸/۰۶/۲۳